

ZAKON

O PRESTANKU VAŽENJA ZAKONA O SISTEMU PLATA ZAPOSLENIH U JAVNOM SEKTORU, ZAKONA O PLATAMA SLUŽBENIKA I NAMEŠTENIKA U ORGANIMA AUTONOMNE POKRAJINE I JEDINICE LOKALNE SAMOUPRAVE, ZAKONA O ZAPOSLENIMA U JAVNIM SLUŽBAMA I ZAKONA O PLATAMA ZAPOSLENIH U JAVNIM AGENCIJAMA I DRUGIM ORGANIZACIJAMA KOJE JE OSNOVALA REPUBLIKA SRBIJA, AUTONOMNA POKRAJINA ILI JEDINICA LOKALNE SAMOUPRAVE

Član 1.

Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaje da važi:

- 1) Zakon o sistemu plata zaposlenih u javnom sektoru („Službeni glasnik RS”, br. 18/16, 108/16, 113/17, 95/18, 86/19, 157/20 i 123/21);
- 2) Zakon o platama službenika i nameštenika u organima autonomne pokrajine i jedinice lokalne samouprave („Službeni glasnik RS”, br. 113/17, 95/18, 86/19, 157/20 i 123/21);
- 3) Zakon o zaposlenima u javnim službama („Službeni glasnik RS”, br. 113/17, 95/18, 86/19, 157/20 i 123/21);
- 4) Zakon o platama zaposlenih u javnim agencijama i drugim organizacijama koje je osnovala Republika Srbija, autonomna pokrajina ili jedinica lokalne samouprave („Službeni glasnik RS”, br. 47/18, 95/18, 86/19, 157/20 i 123/21).

Član 2.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije”.

OBRASLOŽENJE

I. USTAVNI OSNOV

Ustavni osnov za donošenje Zakona o prestanku važenja Zakona o sistemu plata zaposlenih u javnom sektoru, Zakona o platama službenika i nameštenika u organima autonomne pokrajine i jedinice lokalne samouprave, Zakona o zaposlenima u javnim službama i Zakona o platama zaposlenih u javnim agencijama i drugim organizacijama koje je osnovala Republika Srbija, autonomna pokrajina ili jedinica lokalne samouprave sadržan je u odredbama čl. 97. tač. 8) i 17) Ustava Republike Srbije („Službeni glasnik RS”, br. 98/06, 115/21 - Amandmani I-XXIX i 16/22), prema kojima Republika Srbija uređuje i obezbeđuje sistem u oblasti radnih odnosa i druge odnose od interesa za Republiku Srbiju.

II. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

Razlog za donošenje Predloga zakona o prestanku važenja Zakona o sistemu plata zaposlenih u javnom sektoru, Zakona o platama službenika i nameštenika u organima autonomne pokrajine i jedinice lokalne samouprave, Zakona o zaposlenima u javnim službama i Zakona o platama zaposlenih u javnim agencijama i drugim organizacijama koje je osnovala Republika Srbija, autonomna pokrajina ili jedinica lokalne samouprave uslovljen je potrebom da se na drugačijim osnovama sagledaju mogućnosti za reformu sistema plata u javnom sektoru, s obzirom na brojne promene u sistemu plata u prethodnom periodu.

Kako je u periodu od usvajanja zakona o platama u javnom sektoru i nakon uspešnog okončanja procesa fiskalne konsolidacije došlo do mogućnosti povećanja plata u javnom sektoru (od postepenog „odmrzavanja plata” do njihovog nejednakog rasta, između ostalog u oblasti zdravstva, prosvete, socijalne zaštite, itd.) i do znatnog uvećanja minimalne cene rada koja ima značajan uticaj na odnose koji se uspostavljaju novim sistemom (procentualno uvećanje minimalne cene rada po času rada počev od 2021. godine iznosilo je 6,60%, u 2022. godini 9,40%, u 2023. godini 14,30%, u 2024. godini 17,83%, dok se za 2025. godinu predviđa uvećanje od 13,65%), te promene su uticale na potrebu ponovnog razmatranja ključnih postavki u sistemskom zakonu, kako bi se uvažile nastale promene u platama i očekivani reformski procesi odvijali u skladu sa budžetskim mogućnostima i projekcijama rasta plata u narednom periodu.

Pored toga, usled pandemije virusa KOVID-19 na teritoriji Republike Srbije (tokom 2020. i 2021. godine), analitički proces i proces komunikacije reforme plata sa svim delovima javnog sektora bio je usporen, što je dovelo do otežanog funkcionisanja svih podstistema javnog sektora, a ključne aktivnosti države preusmerene su na otklanjanje posledica izazvanih pandemijom. Puna implementacija propisa o platama zaposlenih u javnom sektoru podrazumeva nesmetanu komunikaciju i intenzivnu saradnju svih učesnika u reformi sistema plata radi postizanja što većeg konsenzusa u njenom sprovođenju, uz održive projekcije efekata reforme, koje je bilo teško planirati zbog negativnih posledica pandemije i potrebe njihovog urgentnog ublažavanja realokacijom budžetskih sredstava kako za potrebe nabavki neophodnih roba i opreme, tako i za ciljana povećanja plata zaposlenih u pojedinim delovima javnog sektora.

Navedene, a i druge okolnosti su diktirale potrebu ciljanih povećanja plata zaposlenih u pojedinim delovima javnog sektora u skladu sa budžetskim mogućnostima, što je za posledicu imalo rast broja osnovica zbog različitosti rasta plata za pojedine kategorije zaposlenih.

Posledično, promene u nivoima plata imale su uticaj i na promene u koeficijentima u odnosu na period propisivanja jedinstvene matrice koeficijenata u zakonu, što takođe onemogućava primenu matrice koeficijenata početkom primene zakona od 1. januara 2025. godine bez negativnih posledica u pogledu visine plate zaposlenih u odgovarajućim delovima javnog sektora.

Stoga je novim aranžmanom koji je Republika Srbija postigla sa Međunarodnim monetarnim fondom (MMF), predviđeno da MMF pruži podršku novom analitičkom procesu uređenja sistema plata u javnom sektoru, uvažavajući sve okolnosti koje su relevantne za planiranje buduće reforme sistema plata u javnom sektoru.

Iako je početak primene zakona bio predviđen za 1. januar 2025. godine, a kako iz svih navedenih razloga u vezi sa normativnim okvirom nije moguće primeniti rešenja predviđena navedenim zakonima, predlaže se prestanak važenja sistemskog zakona, kao i posebnih zakona kojima su uređene plate zaposlenih u pojedinim delovima javnog sektora i to: Zakona o platama službenika i nameštenika u organima autonomne pokrajine i jedinice lokalne samouprave, Zakona o zaposlenima u javnim službama i Zakona o platama zaposlenih u javnim agencijama koje je osnovala Republika Srbija, autonomna pokrajina ili jedinica lokalne samouprave.

III. OBJAŠNJENJE OSNOVNIH PRAVNIH INSTITUTA I POJEDINAČNIH REŠENJA

Članom 1. Predloga zakona utvrđuje se prestanak važenja zakona kojim je uređen sistem plata zaposlenih u javnom sektoru, kao i posebnih zakona kojima su uređene plate zaposlenih u organima autonomne pokrajine i jedinice lokalne samouprave, javnim službama, kao i javnim agencijama i drugim organizacijama koje je osnovala Republika Srbija, autonomna pokrajina ili jedinica lokalne samouprave.

Članom 2. Predloga zakona uređuje se stupanje na snagu ovog zakona.

IV. PROCENA FINANSIJSKIH SREDSTAVA POTREBNIH ZA SPROVOĐENJE ZAKONA

Za sprovođenje ovog zakona nije potrebno obezbediti finansijska sredstva u budžetu Republike Srbije za 2024. godinu.

IZJAVA O USKLAĐENOSTI PROPISA SA PROPISIMA EVROPSKE UNIJE

1. Ovlašćeni predlagač propisa: Vlada

Obrađivač: Ministarstvo državne uprave i lokalne samouprave

2. Naziv propisa

Predlog zakona o prestanku važenja Zakona o sistemu plata zaposlenih u javnom sektoru, Zakona o platama službenika i nameštenika u organima autonomne pokrajine i jedinice lokalne samouprave, Zakona o zaposlenima u javnim službama i Zakona o platama zaposlenih u javnim agencijama i drugim organizacijama koje je osnovala Republika Srbija, autonomna pokrajina ili jedinica lokalne samouprave

Draft Law on the termination of validity of the Law on Salary System for Public Sector Employees, the Law on Salaries of Servants and State Employees in Autonomous Province and Local Self-government Units, the Law on Employees in Public Services, the Law on Salaries of Employees in Public Agencies and Other Organizations Established by the Republic of Serbia, Autonomous Province or Local Self-government Unit

3. Usklađenost propisa s odredbama Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između Evropskih zajednica i njihovih država članica, sa jedne strane, i Republike Srbije sa druge strane („Službeni glasnik RS”, broj 83/08) (u daljem tekstu: Sporazum):

- a) Odredba Sporazuma koja se odnosi na normativnu sadržinu propisa,
- b) Prelazni rok za usklađivanje zakonodavstva prema odredbama Sporazuma,
- v) Ocena ispunjenosti obaveze koje proizlaze iz navedene odredbe Sporazuma,
- g) Razlozi za delimično ispunjavanje, odnosno neispunjavanje obaveza koje proizlaze iz navedene odredbe Sporazuma,
- d) Veza sa Nacionalnim programom za usvajanje pravnih tekovina Evropske unije.

Predlog zakona nije predmet usklađivanja sa odredbama Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između Evropskih zajednica i njihovih država članica, sa jedne strane, i Republike Srbije sa druge strane („Službeni glasnik RS”, broj 83/08) (u daljem tekstu: Sporazum), niti je predviđen Nacionalnim programom za usvajanje pravnih tekovina Evropske unije.

4. Usklađenost propisa sa propisima Evropske unije:

- a) Navođenje odredbi primarnih izvora prava Evropske unije i ocene usklađenosti sa njima,
- b) Navođenje sekundarnih izvora prava Evropske unije i ocene usklađenosti sa njima,
- v) Navođenje ostalih izvora prava Evropske unije i usklađenost sa njima,
- g) Razlozi za delimičnu usklađenost, odnosno neusklađenost,
- d) Rok u kojem je predviđeno postizanje potpune usklađenosti propisa sa propisima Evropske unije.

Predlog zakona nije predmet usklađivanja sa propisima Evropske unije.

5. Ukoliko ne postoje odgovarajuće nadležnosti Evropske unije u materiji koju reguliše propis, i/ili ne postoje odgovarajući sekundarni izvori prava Evropske unije sa kojima je potrebno obezbediti usklađenost, potrebno je obrazložiti tu činjenicu. U ovom slučaju, nije potrebno popunjavati Tabelu usklađenosti propisa. Tabelu usklađenosti nije potrebno popunjavati i ukoliko se domaćim propisom ne vrši prenos

odredbi sekundarnog izvora prava Evropske unije već se isključivo vrši primena ili sprovođenje nekog zahteva koji proizilazi iz odredbe sekundarnog izvora prava (npr. Predlogom odluke o izradi strateške procene uticaja biće sprovedena obaveza iz člana 4. Direktive 2001/42/EZ, ali se ne vrši i prenos te odredbe direktive).

Ne postoje odgovarajući propisi sa kojima je potrebno obezbediti usklađenost.

6. Da li su prethodno navedeni izvori prava Evropske unije prevedeni na srpski jezik?

Ne

7. Da li je propis preveden na neki službeni jezik Evropske unije?

Ne

8. Saradnja sa Evropskom unijom i učešće konsultanata u izradi propisa i njihovo mišljenje o usklađenosti.

Nije bilo neophodno angažovanje konsultanata u izradi Predloga zakona.